

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.I.30.017/2021/6. szám

A felperes:

felperes1 (cím1)

Az alperes:

alperes1 (cím2)

Az alperes képviselője:

Ügyvédi Iroda (ügyintéző: ügyvéd1, cím3.)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

felperes 15. sorszám alatt

A per tárgya:

szabadságmegváltás megfizetése

Az elsőfokú bíróság:

Zalaegerszegi Törvényszék mint munkaügyi bíróság

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

11.M.70.021/2020/14.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 95.250.- (kilencvenötezer-kettőszázötven) forint másodfokú perköltséget és az államnak - külön felhívásra – 60.199.-(hatvanezer-százkilencvenkilenc) forint feljegyzett másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2013. november 20-án létesített határozatlan idejű munkaviszonyt az alperesnél Customer Support Engineer munkakörben. Az alperes 2019. március 25-én kelt felmondással a felperes munkaviszonyát megszüntette. A felmondás indokolása a munkavégzés alóli felmentés és a szabadságmegváltás tekintetében az alábbiakat tartalmazza: „...a további munkavégzés alól a mai napot követően a következő mondatra is tekintettel a teljes felmondási időre felmentem. Az időarányosan ki nem vett szabadsága beszámításra és ezáltal kiadásra kerül a felmondási

idő azon fele alatt, amikor Önt az Mt. alapján egyébként munkavégzési kötelezettség terhelné, a fennmaradó, ki nem adott időarányos szabadságát a munkáltató pénzben téríti meg.”

- [2] A felmondás időpontjában a felperesnek 14 nap alapszabadsága volt 2018. évről és 2019. évre időarányosan 8 nap alapszabadság illette meg. Az alperes a felmondáskor 16 nap szabadság kiadásáról rendelkezett 2019. március 26. és 2019. április 16. között, míg a 6 nap szabadság megváltása címén 278.863 Ft-ot fizetett meg a felperesnek.
- [3] A felperes kereseti kérelmében kérte, a bíróság kötelezze az alperest szabadságmegváltás címén 752.489 Ft megfizetésére. Kifejtette, hogy az alperes a felmondási idő teljes tartamára felmentette a munkavégzési kötelezettség alól, az előző évből megmaradt 14 nap alapszabadságból és a tárgyévben rendelkezésre álló 8 nap alapszabadságból az alperes csak 6 napot fizetett ki, míg a fennmaradó 16 napot a felmondási időnek arra a részére, amire a munkavégzés alól felmentette, kiadta szabadságként, ahelyett, hogy pénzben megváltotta volna. Utalt arra is, hogy a felmondás átadását megelőzően nem közölték vele a szabadságolást, vagy munkavégzés alóli egyéb felmentést, így a munkáltató megsértette az Mt.122.§ (4) bekezdését is.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Kifejtette, hogy a felmondás egyszerű nyelvtani értelmezéséből látható, hogy a munkavégzés alóli felmentést megelőzi a felperes szabadsága, amely kiadásra került a felmondási idő azon része alatt, amikor a felperest egyébként munkavégzési kötelezettség terhelte volna. Utalt arra, hogy még amennyiben meg is sértette a szabadság kiadásainak szabályát, az sem ad alapot arra, hogy szabadságmegváltás címén további összeg megfizetésére lenne köteles.
- [5] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kifejtette, hogy a felek között abban nem volt vita, hogy a perbeli időszak alatt a felperesnek munkavégzési kötelezettsége nem volt; abban kellett állást foglalni, hogy a felperes a felmondási idő egy része alatt a szabadságát töltötte-e. A felmondás megfogalmazása egyértelmű, értelmezéséhez kétség sem férhet: a munkáltató valóban felmentette a felperest a teljes felmondási időre a munkavégzés alól, de azzal a kitételrel, hogy az időarányosan ki nem vett szabadsága beszámításra, kiadásra kerül a felmondás azon ideje alatt, amikor a felperest munkavégzési kötelezettség terhelné. Tényként megállapította, hogy az alperes megsértette az Mt. 122. § (4) bekezdését, ez azonban önmagában nem jelenti a felperes szabadságmegváltás címén támasztott keresete megalapozottságát. Nem tartotta alkalmazhatónak a felperes által hivatkozott EBH2007. 1638. számú eseti döntést, mert álláspontja szerint a perbeli felmondásban az alperesi munkáltató rögzítette, hogy a rendelkezésre állási kötelelem alóli részbeni mentesülés a felperes szabadságának kiadására figyelemmel történt. Mellőzte a felperes által csatolt jogsértő bizonyítási eszköz felhasználását a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 269. § (4) bekezdésére utalással, mert a felperes annak ellenére kívánta azt felhasználni, hogy nem volt elzárva attól, hogy az általa bizonyítani kívánt tényállítást jogszerű bizonyítékkal (tanúmeghallgatás) alátámassza.
- [6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, - tartalma szerint - kérte az ítélet anyagi jogi felülbírálata körében a megváltoztatását és a kereset teljesítését. Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 263. § (1) bekezdését, az Mt. 70. § (2) bekezdését, az Mt.122. § (1), (4) bekezdését, az Mt. 123. § (1) bekezdését jelölte meg. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállítást nem a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, jogsértően mellőzte a csatolt hangfelvételt mint bizonyítási eszközt. Ennek okán nem vette figyelembe azt, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a hangfelvétel szerint igazolta a felperesnek azt a tényállítást, mely szerint „a holnapi naptól felmentés alatt vagy, tehát a felmondási idő, a 45 nap ketyeg, az május 9-ével jár le, arra teljes egészében felmentünk”. Ezután került sor az

időarányos szabadság kiadására, a munkáltató tehát először a felperest a teljes felmondási időre felmentette a munkavégzés alól, és csak azt követően közölte a szabadság kiadását. Azzal, hogy az alperes a felperest felmentette a munkavégzési kötelezettség alól a teljes felmondási időre, megszűnt az a lehetősége, hogy a szabadságot kiadja, így a beszámítás fogalmilag ebben az esetben kizárt, azt pénzben kell megváltani.

- [7] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az alperesi okirati bizonyítékokkal is - jelenléti ív, a jövedelemfizetési jegyzék, illetve a keresetnyilvántartó lap - egyezően helyesen állapította meg, hogy a felperes részére 16 nap szabadság kiadásra került 2019. március 26. és 2019. április 16. között. Helyesen mellőzte az elsőfokú bíróság a felperes által felhasználni kért jogsértő hangfelvételt mint bizonyítási eszközt. A hangfelvétel ilyen módon való készítése nem csak jogi, hanem erkölcsi szempontból is elítélendő. A felperes nem volt elzárva attól, hogy az általa bizonyítani kívánt tényt jogszerűen igazolja. A perbeli esetben nem annak van jelentősége, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlójaként eljáró HR vezető a felmondás átadásakor szóban mit közöl, hanem annak, hogy a felmondásban mi szerepel.
- [8] A fellebbezés alaptalan.
- [9] A felperes fellebbezésének elbírálása kapcsán a másodfokú bíróság kiemeli azt, hogy a felperes a fellebbezésében, illetve annak pontosításában is az elsőfokú bíróság ítélete eljárásjogi és anyagi jogi felülbírlata során annak hatályon kívül helyezését kérte. A fellebbezés indokolása szerint azonban a felperes fellebbezési kérelme - tartalma szerint - az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a kereset teljesítésére irányult. A Pp. 382. §-a értelmében a másodfokú bíróság a fellebbezés megalapozottságától függően, ha a fellebbező fél kizárólag az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését kéri, csak a fellebbezéssel támadott határozat hatályon kívül helyezéséről vagy a helybenhagyásáról dönthet; azonban a Pp. 110. § (3) bekezdésében megjelenő „tartalom szerinti elbírálás elve” alapján nincs akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését akkor is megváltoztassa, ha a fellebbezési kérelem a megfogalmazása szerint ugyan nem megváltoztatásra, hanem hatályon kívül helyezésre irányul, de a fél a fellebbezésében – helyesen - az alapul szolgáló indokok kifejtésével megjelöli a másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírlati jogkört, azaz azt, hogy az elsőfokú bíróság keresetet elutasító határozata megváltoztatásával a keresetnek adjon helyt (1/2019. Polgári Jogegységi Határozat a másodfokú bíróság felülvizsgálati jogköre terjedelmének értelmezése tárgyában).
- [10] A fentiek okán a másodfokú bíróság a fellebbezést tartalma szerint vizsgálta. Ez alapján pedig azt a következtetést vont le, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és helyes jogi indokokkal utasította el a felperes kereseti kérelmét. Az ítélete nem sérti a fellebbezésben megjelölt jogszabályhelyeket, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [11] A fellebbezéssel összefüggésben a másodfokú bíróság az alábbiakra utal.
- [12] A kereset elbírálásakor az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy elsődlegesen az intézkedését tartalmazó felmondást mint okirati bizonyítékot kell vizsgálni, és az abban megtett nyilatkozatát értelmezni.
- [13] Az alperes 2019. március 25-én kelt felmondása a keresettel érintett részében az alábbiakat tartalmazza: „Az alperes1 mint munkáltató tájékoztatom, hogy a 2013.11.11. napjától kezdődően fennálló határozatlan időtartamú munkaviszonyát a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 65. § (1) bekezdése alapján a mai napon munkáltatói felmondással megszüntetem, és a további munkavégzés alól a mai napot követően – a következő mondatra is tekintettel – a teljes felmondási időre felmentem. Az időarányosan ki nem vett szabadsága beszámításra és ezáltal kiadásra kerül a felmondási idő azon fele alatt, amikor Önt az Mt.

alapján egyébként munkavégzési kötelezettség terhelné. A fennmaradó ki nem adott időarányos szabadságát a munkáltató pénzben megtéríti.”

- [14] Az Mt. 69. § (1) bekezdése szerint a felmondási idő 30 nap, a (2) bekezdés b) pontja pedig úgy rendelkezik, hogy a munkáltató felmondása esetén a felmondási idő a munkáltatónál munkaviszonyban töltött 5 év után 15 nappal meghosszabbodik. Az Mt. 70. § (1) bekezdése szerint a munkáltató felmondása esetén köteles a munkavállalót – legalább a felmondási idő felére – a munkavégzés alól felmenteni. A töredéknapot egész napként kell figyelembe venni.
- [15] Az Mt. 125. §-a úgy rendelkezik, hogy a munkaviszony megszűnésekor, ha a munkáltató az arányos szabadságot nem adta ki, azt meg kell váltani.
- [16] Az eljárás során nem volt vita abban, hogy a felperest 45 nap felmondási idő illette meg, azaz a munkaviszonya 2019. május 9. napjával szűnt meg. A 45 nap fele idejére, azaz 23 napra a felperesnek az Mt. 70. § (1) bekezdése alapján munkavégzési kötelezettsége nem volt. A bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a fennmaradó 22 napban az alperes intézkedése folytán a felperes szabadságát töltötte-e, vagy az alperes erre az időre is felmentette a felperest a munkavégzés alól, ezért a ki nem adott összesen 22 napnak megfelelő arányos szabadságnak a pénzbeli megváltására jogosult: az alperes által kifizetett 6 nap mellett a 18 napnak megfelelő összegben.
- [17] A másodfokú bíróság a felmondás vitatott intézkedésének vizsgálatakor az Mt. 31. §-a folytán alkalmazandó, a jognyilatkozatok értelmezéséről rendelkező Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:8. § (1) bekezdésének a szabályából indult ki. Eszerint a jognyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a címzettnek a nyilatkozó feltehető akarata és az eset összes körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. A Ptk. e szabálya a nyilatkozási elvre helyezi a hangsúlyt.
- [18] A felmondás indokolásának első mondata úgy rendelkezik, hogy a felmondási időben a felperesnek nem kell munkát végeznie, többek közt azért, mert - „a következő mondatra is tekintettel” - az időarányosan ki nem vett szabadság a felperes részére kiadásra kerül. A következő mondat pedig egyértelműen a felperesnek ki nem adott szabadság kiadásáról, illetve a fennmaradó napok pénzbeni megváltásáról rendelkezik.
- [19] Az alperest mint munkáltatót az Mt. 122. § (1) bekezdése szerint megilleti a szabadság kiadásának joga. A felperes mint címzett – aki az alperesnél a munkaköréből megítélhetően magasabb színvonalú, szellemi munkát végző munkavállaló volt - a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint ezt az alperesi intézkedést nem értelmezhetette úgy, hogy a munkáltató a felmondási időre teljes egészében felmenti a munkavégzés alól, és a ki nem vett szabadsága teljes mértékben pénzben kerül megváltásra. A felmondás szabadság kiadásával kapcsolatos rendelkezése egyértelmű, világosan érthető; azt nem lehet úgy értelmezni, hogy a munkáltató a felmondási idő teljes tartama alatt fel kívánta volna menteni a munkavégzés alól a felperest. A felmondási idő kezdete: 2019. március 26. és vége: 2019. május 9. közötti 45 napban a kötelező felmentési idő 2019. április 17-én kezdődött és 2019. május 9-én fejeződött be (23 nap). Az ezt megelőző 16 munkanapban: 2019. március 26-tól 2019. április 16-ig a felperes a kiadott szabadságát töltötte, amire tekintettel nem kellett munkát végeznie, míg a fennmaradó ki nem adott, arányosan járó 6 napnak megfelelő szabadságát a munkáltató az Mt. 125. §-a alapján pénzben megváltotta.
- [20] Az Mt. 70. § (1) bekezdésének szabálya szerint a munkáltatónak lehetősége van arra, hogy a munkavállalót a felmondási idő teljes időtartamára felmentse a munkavégzési kötelezettség alól, de arra is lehetősége van ebben az időben, hogy a ki nem adott, szabadságot a munkavállalónak kiadja. Jogszabály ugyanis nem kötelezi a munkáltatót arra, hogy a munkaviszony megszűnésekor az összes ki nem adott szabadságot pénzben váltsa meg.

- [21] A felmondásban a vitatott munkáltatói intézkedés egyértelmű, a szavak általánosan elfogadott értelmezése szerint az alperes mint munkáltató a 45 nap felmondási idő Mt. 70. § (1) bekezdése szerinti - munkavégzés alóli felmentéssel érintett - részét meghaladó napjaira az igénybe nem vett időarányos szabadságot adta ki a felperesnek, csak az ezután fennmaradó időre mentesítette kötelezően a munkavégzési kötelezettség alól, és az ezen felül ki nem adott szabadság pénzbeni megváltását vállalta. Helyes az elsőfokú bíróságnak az a jogi okfejtése, hogy a felperes által hivatkozott, a Kúria EBH 2007.1638. szám alatt közzétett döntése a jelen ügyben nem alkalmazható a munkáltató eltérő intézkedése miatt.
- [22] A felmondás szabadság kiadásával kapcsolatos okiratba foglalt rendelkezése egyértelmű, másként nem értelmezhető munkáltatói intézkedés, a szóbeli közlés vizsgálatára nincs szükség. Az esetleg akkor elhangzottak ugyanis nem teszik kétséggé az alperes nyilatkozatát. Az elsőfokú bíróság által jogsértőnek értékelt bizonyítási eszköz figyelembe vétele a kereset elbírálásához tehát szükségtelen, ezért a másodfokú bíróság mellőzi az elsőfokú ítéletben ehhez kapcsolódóan kifejtett jogi érvelést (18-23 bekezdés) .
- [23] Egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi álláspontjával, hogy az alperes ugyan megsértette az Mt. 122. § (4) bekezdésének azt a rendelkezését, mely szerint a munkáltatónak a szabadság kiadásának időpontját legkésőbb a szabadság kezdete előtt 15 nappal közölnie kell, amely jogsérelem egyéb jogkövetkezményekkel járhat, azonban nem teszi megalapozottá a keresetet, azaz nem ad alapot a már kiadott és a felperes által igénybe vett szabadság pénzbeni megváltására.
- [24] A másodfokú bíróság a sikertelenül fellebbező felperest a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének a megfizetésére, mely áll az öt képviselő ügyvéd munkadíjából. A másodfokú bíróság ennek összegét az alperes által a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés szerint felszámított nettó 150.000.- forint helyett a 3. § (6) bekezdése szerint mérsékelt összegben: 75.000.-forint+ ÁFA -ban állapított meg, figyelembe véve a fellebbezési pertárgyértéket, a másodfokú eljárásban kifejtett munka mennyiségét (előkészítő irat).
- [25] Az eljárás során a felek a Kmtv. 3. § (1) bekezdés d) pontja folytán tárgyi költségfeljegyzési jogban részesültek, így a pervesztes felperes köteles a Pp. 101. § (2) bekezdése szerint a feljegyzett másodfokú eljárási illetéket az államnak megfizetni.
- [26] A fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálására a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján került sor.

Pécs, 2021. június 29.

Dr. Tolnai Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, Dr. Vogycska Petra s.k. bíró

